

آزمون شماره ۱۶

قلمرو زبانی (۲ نمره)

۱. معنی واژگانی را که زیر آن خط کشیده شده است، بنویسید. (هر مورد (۰/۲۵))
- (الف) برآمد ز هر دو سپه، بوق و کوس
(ب) راهب همان طور که چمباتمه نشسته بود نگاه کرد.
(ج) بر سبیل تَلَطَف جوابش باز داد
(د) چه بدسگالی در حق تو کرده بود؟
۲. معنی واژگان زیر را بنویسید.
- (الف) ذی حیات: (ب) نمط: ۰/۵
۳. در متن زیر، کلماتی را که نادرست نوشته شده‌اند، بیابید و صورت صحیح آن را بنویسید.
- بهمن به کار خود سرگرم بود. صدای او را نشنید. چند پله دیگر که به پایین آمد دهانش بازماند. حیات‌ها سر به هم آورده و خانه‌هایشان یکی شده بود. به جای دیوار طلی از آجرهای شکسته و پاره‌های خشت و خورده‌های گچ روی هم ریخته بود. از پله‌ها پایین دوید؛ خوشحال بود. ۱/۵
۴. در میان گروه کلمات زیر، ترکیب‌های وصفی و اضافی را مشخص کنید.
- عالی‌ترین منصب، کتابم، هر دانش‌آموز، خانهٔ مادر بزرگ، نیایش دل‌سوختگان، همین حرف‌ها ۱/۵
۵. برای واژگان زیر دو هم‌خانواده بنویسید.
- (الف) تعلیق: (ب) تصدیق: ۱
۶. برای واژهٔ «منکر» یک شبکهٔ معنایی بسازید. (ذکر سه مورد (۰/۷۵)) ۰/۷۵
۷. روابط معنایی واژگان زیر را مشخص کنید.
- (الف) غارب و کتف: (ب) مکاری و مالک: (ج) قیم و سرمایه: ۰/۷۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۸. جاهای خالی را پر کنید.
- (الف) بداندیش را آتش خرمن‌اند ..... (۰/۵)
(ب) ..... (۰/۵)
(ج) چو به دوست عهد بندد ز میان پاکبازان ..... (۰/۵)
(د) ..... (۰/۵)
۹. تخلص هر یک از شاعران پایین را بنویسید.
- (الف) علی اسفندیاری: (ب) محمود شاهرخی: (ج) محمدحسین بهجت: ۰/۷۵
۱۰. ارکان تشبیه بیت زیر را مشخص کنید.
- «خروشان و جوشان به کردار موج
فراز آمدند از کران، فوج فوج» ۱
۱۱. در ابیات زیر کنایه را مشخص کنید.
- (الف) بیامد دمان پیش گردآفرید
(ب) هنوز از دهان بوی شیر آیدش
(ج) گر من آلوده دامنم چه عجب
چو دخت کمندا فکن او را بدید
همی رای شمشیر و تیر آیدش
همه عالم گواه عصمت اوست ۰/۷۵
۱۲. آرایهٔ ایهام را در ابیات زیر مشخص کنید
- (الف) به خوابگاه عدم گر هزار سال بخسبم
(ب) آیینۀ سکندر جام می است بنگر
به خواب عافیت آن‌گه به بوی موی تو باشم
تا بر تو عرضه دارد، احوال ملک دارا ۰/۵

پاسخنامه آزمون شانزدهم

« قلمرویی (۷ نمره)

- ۱- الف) طبل بزرگ، دهل (۰/۲۵)
ب) عابد مسیحی، ترسای پارسا و گوشه‌نشین (۰/۲۵)
ج) مهربانی، اظهار لطف و مهربانی کردن، نرمی کردن (۰/۲۵)
د) بداندیشی، بدخواهی (۰/۲۵)

۲- الف) جاندار (۰/۲۵) ب) روش، شیوه (۰/۲۵)

- ۳- الف) حیات (۰/۲۵) حیات (۰/۲۵)
ب) طَلّ (۰/۲۵) تَلّ (۰/۲۵)
ج) خورده (۰/۲۵) خرده (۰/۲۵)

۴- ترکیب وصفی: عالی‌ترین منصب، هر دانش‌آموز، همین حرف‌ها (۰/۷۵)
ترکیب اضافی: کتابم، خانهٔ مادربزرگ، نیایش دل‌سوختگان (۰/۷۵)

۵- الف) تعلق، متعلق، معلق (۰/۵)

ب) مصدّق، تصدیق، تصدّق (۰/۵)

۶- گناه، زشت‌کاری، جهنّم و ..... (۰/۷۵)

۷- الف) مترادف (۰/۲۵)

ب) مترادف (۰/۲۵)

ج) تناسب (۰/۲۵)

« قلمروادی (۵ نمره)

- ۸- الف) خدنگی گران بر دل دشمن‌اند (۰/۵)
ب) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل (۰/۵)
ج) چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را (۰/۵)
د) ز نوای مرغ یاقق بشنو که در دل شب (۰/۵)

۹- الف) نیما یوشیج (۰/۲۵)

ب) جذبه (۰/۲۵)

ج) شهریار (۰/۲۵)

۱۰- مشبّه: محذوف (دلیرمردان) (۰/۲۵)

مشبّه به: موج

وجه‌شبه: خروشان و جوشان

ادات تشبیه: به کردار (۰/۲۵)

۱۱- الف) کمندافکن (۰/۲۵)

ب) از دهان بوی شیر آید (۰/۲۵)

ج) آلوده دامن (۰/۲۵)

۱۲- الف) بو (۰/۲۵)

ب) دارا (۰/۲۵)

« قلمروفکری (۸ نمره)

۱۳- الف) از این سرزمین خوب و آراسته و پاک و از این خاک روح‌بخش نورانی (۱)